Arts &Commerce CollegeWarwatBakal
Tq. Sangrampur Dist. Buldana

Research Papers 2018-2019

Sr. No	Title of Paper	Name of Author	Department	Journal	Year	Impact Factor
1	विमुद्रिकरण स्वरूप आणि परिणाम	Subhash R. Gurjar	Economics	Ajanta- An international multidisciplinary Quarterly research journal	2018	5.5
2	Dr. B. R. Ambedkars thoughts on economic development of India	Subhash R. Gurjar	Economics	Research journey- Multidisciplinary international E-research journal	2019	6.261

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

**Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)**

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

Volume-VII, Issue-IV
October - December - 2018
Marathi

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

AJANTA

Ajanta Prakashan

CS Scanned with CamScanner

CONTENTS OF MARATHI

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	भारतातील ग्रामीण दारिद्र्य : एक अभ्यास **प्रा. डी. पी. कांबळे**	१-३
२	विमुद्रीकरण : स्वरूप परिणाम **प्रा. डॉ. सुभाष रा. गुर्जर**	४-७
३	महाराष्ट्रातील शेती उत्पन्नातील प्रादेशिक विषमता **माधव शिंदे**	८-१४
४	नवीन आर्थिक धोरण **डॉ. ढास डी. के.**	१५-१९
५	भारताचा कृषी व्यापार **प्रा. डॉ. शिवाजी पाते**	२०-२४
६	भारतीय कृषी विकासामध्ये आधुनिक सिंचन पद्धतीचे महत्व **प्रा. डॉ. मदन राधाकिसन्न शिंदे**	२५-३१
७	विकास सेवा संस्था आणि विविध अभ्यास गट **डॉ. मधुरा कुलकर्णी**	३२-३६
८	नवीन आर्थिक धोरण **प्रा. डॉ. नीता तिवारी**	३७-४१
९	भारतातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या : एक विश्लेषणात्मक अभ्यास **प्रा. चंद्रशेखर पुं. फरकाडे**	४२-४५
१०	भारतीय शेतकऱ्यांची आत्महत्या - एक आर्थिक चिंतन **डॉ. संगीता टक्कामोरे**	४६-४९
११	भारतीय अर्थव्यवस्थेच्या विकासातील सेवा क्षेत्राची भूमिका **डॉ. वाल्मिक दगडू परहर**	५०-५३
१२	भारतीय अर्थव्यवस्थेत कृषी उद्योगाची भुमिका **प्रा. डॉ. एन. एन. धोंडगे** **प्रा. डॉ. व्हि. डी. पाटील**	५४-५८
१३	भारतीय अर्थव्यवस्था आणि नोटबंदी **प्रा. हर्षद अरविंद एकबोटे**	५९-६२
१४	भारतीय अर्थव्यवस्थेतील दारिद्र्याची समस्या **प्रा. शेळके सी. एस.**	६३-६७
१५	भारतीय अर्थव्यवस्थेतील वस्तू आणि सेवा कराची अंतिम मर्यादा आणि पुरोगामीत्व **प्रा. रविंद्र बा. शेंडे**	६८-७१
१६	भारतीय अर्थव्यवस्थेत जागतिकीकरणानंतर शहरीकरणाच्या संधी व आव्हाने **पंकज मा. तायडे**	७२-७८

Scanned with CamScanner

२. विमुद्रीकरण : स्वरूप परिणाम

प्रा. डॉ. सुभाष रा. गुर्जर
कला, वाणिज्य महाविद्यालय वरवट बकाल.

प्रस्तावना

इंग्रजीमधील Demonetization ला विमुद्रीकरण असे म्हणतात. रिझर्व बँक ऑफ इंडियाच्या 1936 च्या कायद्यामधील कलमानुसार सरकारला एका चलनाच्या बदल्यात दुसरे चलन दिल्यावर कुठलेही कायदेशीर चलन रद्द करण्याचा अधिकार दिला आहे. त्यानुसार दि. 8 नोव्हेंबर 2016 रोजी मा. पंतप्रधान श्री. नरेंद्रजी मोदी यांनी नोटबंदीचा निर्णय घेऊन 500 व 1000 रु. च्या नोटा चलनातून बाद केल्या. त्यासाठी काळा पैसा, दहशतवाद, नकली नोटा, भ्रष्टाचार तसेच पैशाचा साठा ही कारणे दर्शविण्यात आली. तसेच देशातील मौद्रीक व्यवहार सुळीतपणे पार पडावे या करीता रिझर्व बँकेने जास्त मुल्याच्या म्हणजेच 2000 रु. च्या नोटा चलनामधे आणल्या. व विमुद्रीकरणामुळे भारताच्या अर्थव्यवस्थेवर अनुकूल आणि प्रतिकूल परीणाम झाल्याचे दिसून येते. भारतात यापूर्वी सुद्धा 1938, 1946, 1954, 1978 मधे विमुद्रीकरणाचे प्रयत्न झाले आहे. त्याच प्रमाणे जागतिक स्तरावर सुद्धा अनेक देशांनी विमुद्रीकरण केल्याचे दिसून येते.

संशोधनाची उद्दीष्टे

1. विमुद्रिकरणाचा अर्थ व स्वरूप अभ्यासणे.
2. विमुद्रीकरणाची कारणे अभ्यासणे.
3. विमुद्रीकरणाचे अनुकूल व प्रतिकूल परीणाम अभ्यासणे.

विमुद्रीकरण संकल्पना

1. "सरकारला स्वदेशातील चलन बदलणे आवश्यक वाटल्यास कायदेशीररित्या जुन्या चलनाच्या बदल्यात नवीन चलन आणण्याच्या प्रक्रियेला विमुद्रीकरण असे म्हणतात."
2. "Demonetization is necessary whenever there is a change of national currency. The old unit of currency must be retired and replaced with a new currency unit."
3. "अर्थव्यवस्थेमध्ये अनेक मौद्रिक चढ उतार होत असतांना पूर्वीच्या मुद्रा चलनातून बाद करून व नवीन मुद्रा निर्मिती करण्याच्या प्रक्रियेला विमुद्रिकरण असे म्हणतात."

विमुद्रिकरणामार्फत आर्थिक विषमता कमी करणे, काळ्या पैशावर नियंत्रण ठेवणे, दहशतवादावर नियंत्रण ठेवणे, बनावट नोटांवर नियंत्रण ठेवणे, इत्यादीकरिता सरकारमार्फत विमुद्रीकरण करण्यात आल्याचे मानले जाते.

Scanned with CamScanner

विमुद्रीकरणाची कारणे

1. काळा पैसा

देशात नोकरशाही मधे भ्रष्टाचार, लाचलुचपत, यामधून सरकारी पैसा मोठ्या नोटांच्या स्वरुपात चोरला जातो. या पैशांची गुंतवणूक बँकेत करण्याऐवजी जमीन, प्लॉट, सोने व इतरत्र केल्या जाते त्यामुळे व्यवहारात पैशांची कमतरता भासू लागते.

2. कर चोरी

भारतीय अर्थव्यवस्थेत अनेक आर्थिक व्यवहार हे बिन हिशेबी होतात. त्यामुळे मोठ्या रकमेच्या नोटांमार्फत करचोरी मोठ्या प्रमाणात होत असल्याचे निदर्शनास आले. त्यावर मर्यादा ठेवण्याच्या दृष्टीने विमुद्रीकरण आवश्यक वाटले.

3. नकली नोटा व दहशतवाद

भारतात 2015–16 मधे 29.64 कोटी बनावट नोटा असल्याचे निदर्शनास आले. त्यामधे प्रामुख्याने 500 व 1000 रूपयाच्या नोटांचा भरणा होता. पाकिस्तान व नेपाळ या देशातून बनावट नोटा दहशतवाद्यांना पुरविण्यात येत होत्या. त्यातून भारतात दहशतवादाची बीजे पेरली जात होती. त्यावर नियंत्रण ठेवणे आवश्यक होते.

4. रोख व्यवहारावर मर्यादा

भारतात 82: पेक्षा जास्त मौद्रिक व्यवहार रोखीने होतात. या रोख व्यवहाराचे योग्य हिशेब होत नसल्यामुळे कर बुडवेपणाला चालना मिळत होती. त्यामुळे सरकारच्या अर्थसंकल्पामध्ये नेहमी मोठ्या प्रमाणात तूट असल्याचे दिसून येते. यावर नियंत्रण ठेवून कॅशलेस व्यवहारांना चालना देण्याकरिता विमुद्रीकरण करण्यात आले.

5. स्फिथीवर नियंत्रण

काळा पैसा, बनावट नोटा, रोख व्यवहार इत्यादीमुळे वैध मुद्रेची टंचाई भासू लागते त्यामुळे महागाई वाढुन लोकांची क्रयशक्ती कमी होऊन अर्थव्यवस्थेची गती मंदावते व सुख वस्तु घटकांच्या किंमती वाढायला लागतात त्यावर नियंत्रणाकरिता विमुद्रीकरण आवश्यक वाटते.

विमुद्रीकरणाचे अनुकूल परिणाम

1. काळ्या पैशावर नियंत्रण

विमुद्रीकरणामुळे काळा पैसा साठविणार्यांी लोकांवर नियंत्रण येण्यास मदत झाली. देशाच्या अर्थव्यवस्थेमध्ये मोठ्या प्रमाणावर असलेला काळा पैसा हा 500 व 1000 रुपयाच्या नोटांमधे निर्माण होतो. यावर बंदी आणल्यामुळे काळा पैसा बाहेर येण्यास मदत झाली.

2. दहशतवादावर नियंत्रण

दहशतवादाला खतपाणी घालण्याचे काम नेपाळ व पाकिस्तानमार्फत केल्या जात होते त्याकरीता आवश्यक असलेली रसद पुरविण्याचे काम 500 व 1000 रुपये च्या नकली नोटामार्फत केल्या जात होते. सरकारने विमुद्रीकरण केल्यामुळे दहशतवाद्यांना नकली नोटांमार्फत पुरविली जाणारी रसद बंद झाल्यामुळे दहशतवादी कारवायांवर नियंत्रण आल्याचे दिसून येते.

CS Scanned with CamScanner

3. बँक व्यवहारात वाढ

विमुद्रीकरणामुळे नागरिकांना जुन्या नोटा बदलून घेण्याकरिता खाते काढावे लागले त्यामुळे देशातील बहुतांश नागरिकांनी आपल्या जवळील नोटा बँकेमधे जमा केल्या व खात्यामधून मर्यादित रक्कम काढण्याचे निर्बंध असल्यामुळे लोकांना बँक व्यवहाराची सवय झाल्याचे दिसून येते व ज्या लोकांचे बँकेत खाते नव्हते त्यांनी बँकेमधे खाते काढले त्यामुळे बँकिंग व्यवहारात वाढ झाल्याचे दिसून येते.

4. रोख व्यवहारावर मर्यादा

देशात 82: पेक्षा जास्त व्यवहार रोख स्वरुपात होतात. विमुद्रीकरणामुळे रोख व्यवहारावर काही अंशी नियंत्रण आल्याचे दिसून येते परिणामी लोकांना बँकेमार्फत दिल्या जाणार्या सुविधांचा लाभ घेण्यास मदत मिळाली.

5. कॅशलेस व्यवहारात वाढ

विमुद्रीकरणामुळे रोख व्यवहारावर मर्यादा आली असली तरी क्रेडिट कार्ड, डेबिट कार्ड, इंटरनेट बँकिंग, मोबाइल, वॉलेट इत्यादि मार्फत व्यवहार करणार्यांमध्ये वाढ झाली आहे त्यामुळे होणार्याच व्यवहाराचे योग्य हिशेब होऊन कर बुडवे गिरीला आळा बसून सरकारच्या कर महसुलात वाढ होण्यास चालना मिळते.

विमुद्रीकरणाचे प्रतिकूल परिणाम :

1) चलन तुटवडा

भारतीय अर्थव्यवस्थेमध्ये बाद करण्यात आलेल्या 500 व 1000 रूपयाच्या नोटांचे प्रमाण जवळ पास 86: होते. विमुद्रीकरणामुळे अर्थव्यवस्थेत 86: चलन तुटवडा निर्माण झाला त्यामुळे कमी किंमतीच्या नोटांवर दबाव आल्यामुळे व्यवहार करणे अवघड झाले. त्यामुळे काही काळ अर्थव्यवस्थेत मंदीचे चक्र दिसून आले.

2) शेतकरी वर्गावर परिणाम

विमुद्रीकरणामुळे शेतकरी वर्गांना बियाणे, खते, औषधे खरेदीकरिता रक्कम उपलब्ध नसल्यामुळे अनेक शेतकर्यां नी आपल्या शेतात रब्बी पिके घेतली नाहीत त्याच प्रमाणे शेतकर्यां च्या घरात आलेला माल सोयाबीन, ज्वारी, कपाशी, मुंग, उडीद विक्री करण्यात अडचणी निर्माण झाल्या. व्यापार्यांशजवळ माल खरेदीकरिता पैसे नसल्यामुळे शेतमालाच्या किंमती मोठ्या प्रमाणात घसरल्या त्यामुळे शेतकर्यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले.

3) सामान्य नागरिकांवर परिणाम

चलन तुटवडा निर्माण झाल्यामुळे त्याचा थेट परिणाम सामान्य नागरिक, छोटे व्यापारी, फळ विक्रेते, फेरीवाले कामगार, शेतमजुर, इत्यादि लोकांवर झाला. या लोकांना खर्च करण्याकरिता पैसा उपलब्ध नसल्यामुळे व जुन्या नोटा बदलून घेणे व्यवहाराकरिता आवश्यक होते. त्यामुळे पैशांकरिता लागलेल्या बँकासमोरील व एटीएम पुढील रांगा आज ही कमी झाल्याचे दिसून येत नाही म्हणजेच नोटबंदीचा परिणाम सर्व सामान्य नागरिकांवर दीर्घकाळ होत आहे. असे दिसून येते.

4) बँक कर्मचारी वर्गावर परिणाम

भारतात विमुद्रीकरणापूर्वी 50: पर्यन्त लोक बँकिंग व्यवहार करीत होते परंतु नोटबंदीमुळे देशातील 86: चलन बाद केल्या गेले व नोटा बदलण्याची प्रक्रिया बँक व मर्यादित प्रमाणात पोष्टामार्फत केल्या गेली. त्यामुळे संपूर्ण देशातील नोटा बदलून घेण्याकरिता लोकांची रिघ लागली. परंतु बँक कर्मचार्याची संख्या तेवढीच होती त्यामुळे या

Scanned with CamScanner

काळात बँक अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर मोठ्या प्रमाणात ताण पडला. त्यामुळे या कर्मचार्यांमध्ये नैराश्याची भावना वाढीस लागल्याचे दिसून येते.

5) आर्थिक वृद्धीदरावर परिणाम

विमुद्रीकरणामुळे जीडीपी चालू वर्षी 7.6ः वरुन 7.1ः राहण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. म्हणजेच जीडीपी मधे घट होण्याची शक्यता आहे. तसेच दरडोई उत्पन्नात 6.2ः वरुन 5.6ः पर्यन्त घट होण्याची शक्यता वर्तविली जात आहे. त्यामुळे अर्थव्यवस्थेत रोजगार घट, श्रमिकांवर अन्याय, लोकांची नाराजी इत्यादि परिणाम दिसून येतात.

सारांश

भारतामध्ये काळा पैसा, दहशतवाद, बनावट नोटा, भ्रष्टाचार यावर उपाय म्हणजे विमुद्रीकरणाची प्रक्रिया सांगितली गेली परंतु ज्याप्रमाणात काळा पैसा बाहेर यायला हवा होता त्या प्रमाणात आला नाही कारण अनेक लोकांनी जन धन योजनेच्या माध्यमातून काळ्या पैशाचे पांढर्याल पैशात रूपांतर केले. ज्या प्रमाणात चलनातून नोटा बाद केल्या त्या प्रमाणात नवीन चलनाची निर्मिती झाली नाही परिणामी अर्थव्यवस्थेत चलन पोकळी निर्माण झाली. याचा सर्वात प्रतिकूल परिणाम सर्व सामान्य नागरिकांवर झाला. आज ही चलनाच्या तुटवडया मुळे बँकासमोरील रांगा जशाच्या तशाच उभ्या असल्याचे दिसून येते.

गृह निर्माण, प्लॉट, अपार्टमेंट, जमीन व्यवहार इत्यादि क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात काळा पैसा निर्माण होत असल्यामुळे आज या क्षेत्रात विमुद्रीकरणामुळे मंदी आल्याचे दिसून येते. कॅशलेस व्यवहारात वाढ व्हावी असा सरकारचा उद्देश होता परंतु त्यात ही फारशी वाढ झाल्याचे दिसून येत नाही कारण भारतासारख्या देशात या व्यवहाराकरिता वित्तीय साक्षरता व कॅशलेस व्यवहाराची साधने म्हत्वाची आहे परंतु शासकीय स्तरावर तसे प्रयत्न न झाल्यामुळे आवश्यक यश प्राप्त झाले नाही. थोडक्यात विमुद्रीकरणाचे ज्या प्रमाणात अनुकूल परिणाम व्हायला पाहिजे होते त्या प्रमाणात झाल्याचे दिसून येत नाही.

संदर्भ

1. Mitra Sumit (2016) : A cash course in outrage, The Economic Times, 6 December.
2. J.K. Arun (2016) : Help them go cashless, 30 November.
3. Frontline Magazine Dec 2016, Frontline Pvt. Ltd., New Delhi.
4. www.rbi.org.

Scanned with CamScanner

Impact Factor – 6.261

ISSN – 2348-7143

INTERN!TION!L RESE!RCH FELLOWS !SSOCI!TION'S

RESEARCH JOURNEY

Multidisciplinary International E-research Journal

PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

April -2019

SPECIAL ISSUE-

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे कार्य, चर्चा व चिंतन

Executive Editor:
Prof. Virag Gawande
Director,
Aadhar Social
Research & Development
Training Institute Amravati

Guest Editor
Dr.Dipak N. Raut
Principal
Sarswati Kala Mahavidyalaya,
Dahihanda, . Dist -Akola [M.S.]

Chief Editor
Mr. Dhanraj T. Dhangar,
Assist. Prof. (Marathi)
MGV's Arts & Commerce College,
Yeola, Dist- Nashik [M.S.] INDIA

RESEARCH JOURNEY
MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL RESEARCH JOURNAL

This Journal is indexed in :
- Scientific Journal Impact Factor (SJIF)
- Cosmos Impact Factor (CIF)
- Global Impact Factor (GIF)
- Universal Impact Factor (UIF)
- International Impact Factor Services (IIFS)
- Indian Citation Index (ICI)
- Dictionary of Research Journal Index (DRJI)

Scanned with CamScanner

21	गोलमेज परिषदा व अस्पृश्यांच्या राजकीय हक्कांबाबत डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचे योगदान राहुल अ.रडके,	72
22	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर के आर्थिक विचार प्रा. ममता आर. साहु	75
23	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या शिक्षणविषयक विचारांची प्रासंगीकता डॉ.दिपक कृ.राऊत	78
24	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व भारतीय संविधानाचे सारतत्त्व सामाजिक, आर्थिक लोकशाही योगेंद्र बाळकृष्ण बारब्दे	82
25	धम्मचक्र प्रवर्तन आणि डॉ बाबासाहेब आंबेडकर प्रा.विजय आठवले	88
26	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी भारतीय समाजव्यवस्थेत घडवून आणलेले बदल प्रा. गणेश गेंदालालजी कोकाटे	89
27	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे सामाजिक कार्य प्रा. डॉ. गणेश आत्माराम पोटे	91
28	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे साहित्य क्षेत्रातील बहुमोल योगदान डॉ. प्रशांत सा. ठाकरे	94
29	भारतीय स्त्री, पूर्व इतिहास, आज की स्थिती व डॉ. बाबासाहब आंबेडकर प्रा. सौ. विद्या ध. ध्रुव	96
30	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा महिला विषयक दृष्टीकोन प्रफुल कडू	100
31	भारतीय संविधानातील आरक्षणातून राजकीय समानता डॉ. योगेश वडतकर	106
32	भारतीय समाजव्यवस्थेतील बदल आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विचार प्रा. सुधाकर माटे	109
33	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे संसदीय लोकशाही विषयी विचार डॉ. प्रशांत खेडकर	115
34	भारतीय संविधान और बाबासाहेब डॉ. अंबेडकर प्रा.सुनिता शंकरराव खेकाळे	119
35	Dr. Babasaheb ambedkar's perspective on child labour welfare under the indian constitution and its relevence in the present context. **Prof. Dr. Manisha S. Araj**	122
36	Contribution of Dr. BabasahebAmbedkar towards Indian Women Empowerment **S.N.Hirekhan**	126
37	Dr.Ambedkar's Contribution towards Dalit and Rural Women in India. **Chandrabhan K. Jiwane**	130
38	Dr.Babasaheb Ambedkar theVanguard of Human Rights. ***Aakash Popat Haral***	134
39	Dr. B.R. Ambedkars Thoughts on Economic Development of India **Dr. S.R. Gurjar**	138
40	Interpreting Agricultural Thoughts of Dr. Ambedkar in Contemporary Scenario **Dr. Eknath W. Khedkar**	141

CS Scanned with CamScanner

'RESEARCH JOURNEY' International Multidisciplinary E- Research Journal | I SSN : 2348-7143
Impact Factor - (CIF) - 3.452, (SJIF) - 6.261, (GIF) - 0.676 (2013) Special Issue April 2019
UGC Approved No. 40705

Dr. B.R. Ambedkars Thoughts on Economic Development of India

Dr. S.R. Gurjar
Art & commerce college . Warwat Bakal Tq. Sangrampur . Dist. Buldana

Introduction

Dr. B.R. Ambedkar was the great architect of constitution of India and the versatile scholar of India . He was a great academician social reformer who made outstanding contribution as an Economist , sociologist , Educationalist , champion of socialism and state planning . His career got two phases . The first one as a professional economist and the second on as a Dalit Leader . Dr. Ambedkar was an economist by his basic training . He wrote various book such as Dr. B.R. Ambedkar has write on various Economic Issues with broad perspective . His economics is useful to solve the basic and other economic problem of India and policy Making . India is an emerging economy of the valuable contribution in the field of Economics development . The paper present deals with Dr. B.R. Ambedkar Thoughts on Economic development of India

*** Foreign Exchange Policy**

Dr.Ambrdkar`s Thesis on "Problem of Rupee" is the perfect example of critical of monetary syatem . He was appreciated for the contribution in foreign exchange. . He argued for the fixed exchange rate policy to avoid the problem of inflation & loss of India . As per his view, Gold standard is useful for India to maintain stability Ambedkar expressed views about ideal monetary system for India

Ambedkar stressed on price stability through conservative & automatic monetary management .Ambedkar
Has pointed out before Hilton Young commission that there should be Central Bank for issuing currency & it should be well controlled by the Government . India & other Countries have accepted the monetary policy of keyences instead instead of monetary thought of Ambedkar . The foreing exchange policy of India in planning is based on Ambedkar`s economics

*** Economic Planning**

Amobedkar was the true follower of decentralized economic planning . He has fair in the success of planned economy . The role of Government is essential for removing the widening gap between the rich & poor as per his approach . He rejected capitalist economy due to its defects . He stressed on economic planning to maintain economic democracy in the country . Planning for the development of the masses was his economic philosophy

*** Thought`s of Finance**

Ambedkar`s Ph. D. Work & presentation before Taxation committee are the classic examples of public Finance . Ambedkar was against the unproductive public expenditure . He preferred public finance for the social welfare . In his Ph .D. Thesis he explained about the East India Company`s systematic economic exploitation . British Govt. Has given importance to administrative reforms but in return they looted the wealth from India which is known as Economic Drain social welfare & development of country are the basic objectives of public finance as per Ambedkar`s point of view

He preferred public expenditure for education , health , & shelter while opposed the luxurious expenditure by the government . Ambedkar insisted about more public expenditure on health & education instead . He argued public finance for social advantage . Ambedkar debated for the equity base public finance . He recommended the equal distribution of economic resources among the centre & states . Taxation for removing the widening gap

CS Scanned with CamScanner

*** Role of State in Development**

Dr. Ambekar has expressed views on eradication of poverty , inequality & exploitation . He has explained defects of discriminative social system. In the article "states & Minorities" he explained the development strategy He also emphasized on states on states obligation to the plan of economy life of people

*** Urbanization**

Ambedkar preferred urbanization of the economy . He insisted that the villages India are the centres of inequality due to discriminative nature of the social system . He focused on planned industrialization for the urbanization of India . As per his views , the faster growth of urbanization is needed to achieve the goal of development . constitutional provisions , socio-economic development is the result of Ambekar`s work & his perspective

*** Welfare Economics**

Dr. Ambedkar has give importance to welfare economics covers all the aspects of development especially welfare of the weaker & neglected sectors of the economy . As per Ambedkar investment in agriculture will leads to industrialization & the goal of development will be achieved . He emphasized on Economics for welfare of the society instead of the framed economics of wealth & income

*** Population Policy**

Ambedkar stated that increasing population will create socio – economic problems in India . He highly recommended Government should adopt the 'Family Planning' strategy in its population policy to control population & related problems . Ambedkar was the reform oriented economist Ambedkar`s approach population policy has been accepted by the Government but it has not succeeded as per the target .

*** Development Thought of Dr. B.R. Ambedkar Agriculture and Industry**

D r. B.R. Ambedkar wrote a Research Article on "Small Holdings in India & their Remedies" in the Journal of Economic Society in 1981 . In this Article Dr. Ambedkar stressed the need of collective co-operative farming due to low productivity . small holdings , subdivision of land , scarcity of inputs & increasing population in India. Dr. Ambedkar explained the importance of modernization of agriculture . Agriculture should get the status of industry under the controlling of Government was the main recommendation of Dr. Ambedkar . Productivity should be the criteria of economic holding as per Ambedkar`s study . Ambedkar forwarded the Bill in Bombay Assembly to abolish the problem of overcrowded Agriculture . In this global ear still facing the problem of agriculture development .

There are most pending cases in the courts about the land & related issues . Suicides of farmer is alarming issue. There are 80 % small farmers in the state of Maharashtra . The share of agriculture in the National Income is decreasing (17%) policy , while problem of population burden (65%) on Agriculture still exists WTO`s discriminative provision , SEZ policy , natural calamities , nuclear family norm & failure in population controlling are the factors which made problem of Agriculture more complicated . The thoughts of Dr. Ambedkar regarding Agriculture should be considered for the survival of framers & overall development of India

*** Inclusive Growth**

Ambedkar was against the exclusive growth strategy . He wanted the growth of economy with human face . The growth of agriculture industry & service sector comprising people of India of India was the doctrine of Ambedkar . He stressed the need of decentralizing planning for the growth . Ambedkar has given importance to workers protection , safeguards to SC & ST Social banking & agriculture assistance for achieving the goal of inclusive growth

*** Labour Welfare & Social Security**

Scanned with CamScanner

Ambedkar was against the class – cast discrimination . He protected the workers through the various schemes of labour welfare . He has recommended policies for social security & wages . The Government has adopted the views of Ambedkar in planning era Dr. Ambedkar implemented labour reforms when he was labour Minister . He has contributed in the labour movement .Ambedkar was in favour of the labour welfare & social security . He has made legal provisions for the betterment of workers. Ambedkar took important decisions regarding labour protections & security in his tern as a Labour Minister . He was instrumental in establishing the Employment Exchanges in India He has tabled the concept of state socialism for the justice to working class . The government has adopted the labour welfare views of Ambedkar in early planning era

*** Conclusions**

Dr. Ambedkar economics covers all aspects of development . Today India has emerged as a leading developing economy in the world but the problem of inclusive growth & development with human face is still exists The Indian economy is moving towards the target of development at macro level but there are so many hurdles to achieve the target . Globalization has created the two class economy namely rich & poor privatization is thrashing the reservation of downtrodden Development of SC , ST & other backward is the challenging task before the Government .

There is a need of human development as well as development of economy . Imported Model has affected very badly to the Agriculture , SSI`s & the rural economy . The government has adopted the Ambedkarian economic part in the early period of planning but it gave up his philosophy & accepted the LPG policy since 1991 . Ambedkarian economics is still needed to tackle out type all of discrimination & achieve the status of developed economy . Ambedkar`s economic philosophy is highly appreciated by the world but our country has neglected it Ambedkar`s economic thoughts got importance to achieve the goal of development representing equality , justice & dignity

*** References**

* Dr. Bhole B.L , " Dr. Babasaheb Ambedkar Anubhav ani Athavani sahitya Akademi , Nagpur , 2001
* Pandit Nalini , "Ambedkar" Granthali prakashan , Mumbai
* Kuber H.M " Dr. Ambedkar : A critical study" peoples publishing House , New Delhi 1973
* UNDP Report 2010 , United nation
* Keer Dhananjay "Dr. Ambedkar : Life & Mission" popular prakashan Mumbai 1990
* Kadam K.N "Dr. B.R. Ambedkar , The Emancipator the oppressed" B.R. publishing , Delhi 1994

Scanned with CamScanner